

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoP/29/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0022202350
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:0022202350.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a členov senátu JUDr. Ingrid Kalinákovej a JUDr. Zuzany Biščákovej v právnej veci navrhovateľa P. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX Y. XX, právne zastúpeného JUDr. Miroslavom Vidovenec, advokátom so sídlom v Michalovciach, Nám. osloboditeľov 1, Michalovce a matky M. K., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. X, M., právne zastúpenej JUDr. Mariánom Havrilom, advokátom so sídlom v Michalovciach, Nám. slobody 13, Michalovce, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. N. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom u matky, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca voči rozsudku Okresného súdu Michalovce, sp. zn. 23P/88/2022 - 72 zo dňa 3. novembra 2022, takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok okrem výroku III., VIII. a IX.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je úprava práv a povinností k mal. A. N. K., nar. XX.X.XXXX na čas do rozvodu manželstva. Matka návrh zo dňa 5.5.2022 na úpravu práv rodičovských práv a povinností k maloletej na čas do rozvodu manželstva odôvodnila tým, že dňa 11.4.2022 sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti a odvtedy sa o maloletú stará výlučne sama. Navrhla rozsudkom zveriť maloletú do osobnej starostlivosti matky na čas do rozvodu, ako aj zaviazat' otca prispievať na výchovu a výživu maloletej sumou 200 eur mesačne k rukám matky a zároveň navrhla upraviť styk s maloletou zo strany otca, a to každý páry víkend v čase od piatka od 15.00 hod. do nedele do 16.00 hod., pričom otec si vyzdvihne maloletú v bydlisku matky, ktorá mu ju odovzdá pred vchodom do domu a po skončení určitého času otec maloletú privedie matke a odovzdá ju na tom istom mieste, ako ju vyzdvihol. Matka maloletú na styk s otcom riadne pripraví. Zároveň navrhla, aby obaja rodičia mali právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Otec maloletej vo svojom vyjadrení zo dňa 14.2.2022 sa vyjadril jednak k podanému návrhu matky a zároveň podal návrh na zverenie maloletej A. N. K. do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, pričom navrhol prerušiť konanie.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Michalovce ako súd prvej inštancie rozsudkom pod č. k. 23P/88/2022 - 72 dňa 3.11.2022 rozhodol tak, že cit.:

I./ Zamietá návrh otca na prerušenie konania.

II./ Zveruje maloletú A. N. K., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

III./ Právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok majú obaja rodičia.

IV./ Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý páry kalendárny víkend od piatka od 16.00 hod. do nedele do 16.00 hod. s tým, že otec je povinný v stanovený deň a v stanovený čas si maloletú prevziať od matky a v stanovený deň a v stanovený čas maloletú matke vrátiť v mieste bydliska matky.

V./ Matka je povinná na stretnutie s otcom pripraviť vždy riadne a včas.

VI./ Zaväzuje otca povinnosťou prispievať na výživu maloletej A. N. K., nar. XX.X.XXXX, sumou vo výške 250 Eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred od 16.5.2022 do budúcnosti.

VII./ Dlhé výživné za obdobie od 16.5.2022 do 31.10.2022 v celkovej výške 1379,60 Eur, povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 120 Eur k rukám matky spolu s bežným výživným s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky sa stáva splatné celé dlžné výživné.

VIII./ Návrhy matky na priznanie výživného od 11.4.2022 do 15.5.2022 zamietá.

IX./ Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil tým, že mal skutkovo preukázané, že v súčasnej dobe prebieha pod sp. zn. 2P/87/2022 konanie o rozvoze manželov a úprave práv a povinností rodičov na čas po rozvoze. Zároveň súd vykonal dokazovanie oboznámením s návrhom matky, vyjadrením otca, predloženými listinnými dôkazmi, ako aj výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom spisu Okresného súdu Michalovce sp. zn. 2P/87/2022, ako aj výsluchom maloletej, ktorý bol vykonaný jednak pred kolíznym opatrovníkom, ako aj v danom konaní 2P/87/2022.

Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zverenie maloletej A. N. K. jej zastupovaní a spravovaní majetku, ako aj úprava rodičovských práv a povinností na čas do rozvozu. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že v období od podania návrhu na mal. A. N. rodičia nežijú v spoločnej domácnosti a zároveň na Okresnom súde Michalovce prebieha súdne konanie o rozvoze manželstva. Dňa 11.4.2022 sa manželka zo spoločnej domácnosti odsťahovala. Matka s maloletou žije v spoločnej domácnosti so svojím druhom v byte vo vlastníctve druhu, druh platí hypotéku na byt a ona platí energie a poplatky spojené s užívaním bytu. Príjem matky v preukázanom období je okolo 480 eur mesačne. Maloletá navštevuje 4. ročník Základnej školy v Michalovciach a jej celkové mesačné náklady na maloletú matka vyčíslila vo výške 350 eur. Otec na výživu maloletého dieťaťa matke neprispieva preto žiadala matka výživné od 11.4.2022, kedy vlastne opustila spoločnú domácnosť, pričom návrh na súd podala 16.5.2022. Otec maloletej pracuje v I. s príjmom 1600 eur mesačne, čo preukázal daňovým priznaním za rok 2021. V súčasnej dobe pracuje Slovensku pracuje ako živnostník s príjmom mesačným od 700 do 1500 eur. Žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a svojou starou matkou. Pravidelné mesačné náklady otca pozostávajú z úhrad na bývanie, plyn, voda, električka a poplatky, ako aj výdavky na poistenie, hygienu, lieky, diaľničné poplatky, internet, roaming vo výške 1 007,39 eur mesačne. Otec mal mimoriadne výdavky na zdravotnú starostlivosť v zahraničí ohľadom starostlivosti o zuby. Žiadal ako príspevok na výživu dieťaťa zarátať sumu 150 mesačne, ktorú vynaložil na nakúpenie oblečenia, obuvi a školských pomôcok pre maloletú. Uviedol, že tieto veci sa nachádzajú uňho. Matke na výživu dieťaťa neprispel žiadnou sumou, uviedol však, že na výživu maloletej bude platiť 500 eur mesačne, avšak len za predpokladu, že matka mu celú sumu vždy preukáže dokladmi, na čo použila výživné.

4. Súd prvej inštancie mal zároveň preukázané z vykonaného dokazovania podľa názoru dieťaťa, ktorý bol zisťovaný v rámci rozhovoru maloletej s kolíznym opatrovníkom pri šetrení pomerov v domácnostiach oboch rodičov, ako aj výsluchom sudkyňou v konaní o rozvoze manželstva. Z tohto vyplýva, že maloletá A. N. v rámci rozhovoru uviedla, že v súčasnej dobe žije s matkou a jej druhom, pričom s druhom matky B. vychádzajú spolu dobre. Uviedla, že chce chodiť na výlety aj s otcom a s mamkou a chce tráviť čas aj s otcom aj mamkou, pretože chce s ňou byť aj počas víkendov. Otec je často mimo, pretože pracuje.

A. N. uviedla, že teraz, keď je mamka v práci, stráži ju sesternica L.. Ďalej maloletá uviedla, že má rada obidvoch rodičov, ale chce ostať byvať s mamkou, pretože ocko aj tak nie je doma a keď je doma, tak sa jej venuje veľmi málo.

Maloletá bola vypočutá zákonnou sudkyňou za prítomnosti kolíznej opatrovníčky v rámci konania 2P/87/2022, kde uviedla, že chce byť s mamkou a cez víkend s ockom aj mamkou, čiže niektoré víkendy u ocka, niektoré u mamky s tým, že takto jej to vyhovuje, ako je to teraz., pričom maloletá opakovala, že cez týždeň chce byť s mamkou a niektorý víkend od piatka do nedele s ockom a potom zase s mamkou. Dieťa nechce byť každý víkend u otca, chce byť počas víkendu aj s mamou.

5. Zároveň vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázané, že matka sa o maloletú riadne stará, má vytvorené vhodné podmienky pre zdravý fyzický rast a duševný vývin a zároveň bolo preukázané, že maloletá sa adaptovala na novú situáciu v rodine, že rodičia žijú oddelene, adaptovala sa na nové prostredie v domácnosti matky, na denný režim, v ktorom žije a vyhovuje jej tento stav. Maloletá má rada otca, rada k nemu chodí, trávi s ním čas, opakovane sa však vyjadriala, že chce bývať s matkou, cez týždeň chce byť s matkou, víkendy chce tráviť aj s matkou aj s otcom. Režim, v ktorom teraz žije jej vyhovuje a chce, aby to tak ostalo. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd prvej inštancie dospel k záveru, že aktuálne je v najlepšom záujme maloletej zverenie do osobnej starostlivosti tak, ako to rozhodol a určil povinnosť prispievať otcu na výživu maloletej A. N. sumou 250 eur mesačne s poukazom na preukázané príjmy obidvoch rodičov.

6. Súd prvej inštancie právne odôvodnil rozhodnutie s poukazom na príslušné ustanovenia Zákona o rodine, konkrétne ustanovenia § 36 ods. 1, § 24 ods. 4, § 25 ods. 2, § 26, § 65 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5 a § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 52 CMP.

III. Obsah odvolania a vyjadrenie k odvolaniu

7. Proti rozsudku podal odvolanie otec, proti výrokom I., II., IV., V., VI, ako aj VII., pričom argumentoval tým, že v stanovenom výživnom, ako aj úprave styku s maloletou bolo rozhodnuté v rozpore so zásadou primeranosti, ako aj na základe nesprávneho právneho záveru, potom, ako nebolo vykonané dokazovanie vo veci. Rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa otca maloletej vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj súd nevykonal navrhované dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, preto je potrebné rozsudok zrušiť v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f), h) a e) CSP. V argumentoch odvolacích námietok sa otec opakovane vyjadroval k skutočnostiam, ktoré predchádzali samotnému odchodu matky maloletej A. N. zo spoločnej domácnosti, pričom poukázal na to, že maloletú viac-menej vychovávala a starala a o ňu jeho matka v rodinnom dome, kde do 11.4.2022 žili spolu s matkou maloletej. Z tohto prostredia, domova, bezpečia a stability maloletú jej matka bez akejkoľvek konzultácie s ním vzala počas toho, ako on bol pracovne v zahraničí. Otec sa jednoznačne vyjadril pred súdom, že on si vie zabezpečiť prácu a pracovať na Slovensku v prípade rozhodnutia súdu o zverení maloletej do striedavej starostlivosti oboch rodičov.

V odvolaní zároveň argumentoval tým, že súd prvej inštancie nerozhodol v súlade so záujmom maloletej, predovšetkým z toho dôvodu, že matka maloletej podľa neho nevie zabezpečiť starostlivosť o maloletú, táto má výrazné snahy manipulovať s maloletou, avizovať aj neobjektívnu kolízneho opatrovníka, pričom poukázal aj na rozhovor s maloletou v rámci konania na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 2P/87/2022, kde z vypočutia maloletej sudkyňou vyplývajú len odpovede na otázky, ktoré podávala sudkyňa maloletej a z takéhoto stavu sa maloletá ani nemohla inak vyjadriť na otázku čo sa týka víkendov, ako aj starostlivosti o ňu. Tento postup pri výsluchoch, či už samotného kolízneho opatrovníka alebo sudkyne je podľa neho zavádzajúci, mätúci a bezúčelný. Navrhol vykonať dokazovanie, resp. prerušiť konanie na čas, kým nebude rozhodnuté o návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania v rozvodovom konaní. Súd podľa jeho názoru rozhodol predčasne a pokiaľ namietali pochybnosti o nedostatočnom vedení výsluchu maloletej v rozvodovom konaní, mal buď výsluch maloletej vykonať sám alebo zrozumiteľným spôsobom vysvetliť dôvod samotného výsluchu.

8. Ohľadom výroku o styku otca s maloletou, pokiaľ sa nerozhodlo o striedavej starostlivosti oboch rodičov o maloletú, nemožno súhlasiť ani s upraveným stykom, kedy sú otcovi vyčlenené iba 4 dni v mesiaci, pričom súd takéto rozhodnutie podľa jeho názoru dostatočne neodôvodnil. Absentuje akékoľvek zdôvodnenie prečo súd nerozhodol o styku počas týždňa a za daného stavu, kedy otec avizoval, že

zrejme v budúcnosti kvôli dcére chce svoje ďalšie pracovné pôsobenie vykonávať na Slovensku. Nemal dôvod nerozhodnúť o styku aj v priebehu týždňa, pričom je otec toho názoru, že v prípade, že by v budúcnosti opätovne pracoval v zahraničí, aj v takomto prípade je potrebné upraviť aj styk počas týždňa. Čo sa týka výživného, ohľadom príjmov a výdavkov oboch rodičov nemožno sa stotožniť so závermi súdu, ktoré bez akéhokoľvek ďalšieho dokazovania prijal súd a určil mu 350 eur mesačne na maloletú. Súd pritom vychádzal správne z potencionálneho príjmu, by mala dosahovať matka, pričom vychádzal aj z príjmu prezentovaného otcom, ale mal rovnako brať v úvahu aj príjem druhá matky, ktorý žije s matkou v spoločnej domácnosti.

K dlžnému výživnému nemôže sa stotožniť s odôvodnením súdu, že neuznal preukázané a dokladované náklady vo výške 150 eur, ktoré vynaložil na oblečenie maloletej, pretože maloletá má veci, ktoré jej kúpil a tieto sú v domácnosti u otca v obci Čečehov. Navyše od samého počiatku navrhoval striedavú starostlivosť, na ktorú bol a je pripravený, avšak matka mu neumožňovala spravodlivý a dostatočný styk s maloletou. Na základe týchto skutočností navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie za účelom doplnenia dokazovania, pokiaľ by odvolací súd bol iného názoru, ponechať zverenie maloletej do osobnej starostlivosti a rozšíriť určený styk otca s maloletou aj počas týždňa a znížiť výšku výživného.

9. K podanému odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník zo dňa 23.1.2023, ktorý argumentoval tým, že záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Konštatoval, že obidvaja rodičia sú v takej fáze správania, kde sú v popredí hlavne motívy pomsty jedného rodiča voči druhému, pričom nástrojom uprostred rodičovského konfliktu sa stalo maloleté dieťa. Maloletá A. N. podľa kolízneho opatrovníka pri rozhovore jednak s kolíznym opatrovníkom, ako aj sudkyňou jasne formulovala svoje pranie byť v starostlivosti matky a jasne uviedla, koľko času chce stráviť s matkou a koľko s otcom.

Šetreniami v domácnosti matky neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti, pričom matka sa o maloletú riadne stará, má vytvorené vhodné podmienky pre zdravý a bezpečný vývin a vývoj maloletej. Z otcových tvrdení vyplýva, že v čase, keď s matkou maloletej žili v spoločnej domácnosti, starostlivosť o maloletú zabezpečovala prevažne jeho matka, nakoľko on pracoval v zahraničí. Kolízny opatrovník má za to, že ak by bola maloletá zverená do striedavej starostlivosti, na strane otca by ju nevykonával otec osobne, ale matka otca, teda stará matka maloletej. Kolízny opatrovník uviedol, že maloletá je plne adaptovaná v novom prostredí a so situáciou, že rodičia už nežijú v spoločnej domácnosti je stotožnená. S otcom a rodinou otca má maloletá veľmi dobré vzťahy a matka v styku s otcom nijakým spôsobom nebráni.

Pri určovaní výšky výživného podľa kolízneho opatrovníka súd prihliadal na výšku príjmu, výšku jeho výdavkov, ako aj výšku výdavkov maloletej a taktiež na výšku potencionálneho príjmu matky. S poukazom na príslušné ustanovenia § 62 ods. 4, ods. 5 Zákona o rodine navrhol kolízny opatrovník rozhodnutie v záujme maloletého dieťaťa potvrdiť.

10. K podanému odvolaniu otca maloletej A. N. sa vyjadrila matka prostredníctvom právneho zástupcu, pričom uviedla, že s odvolaním otca sa v celom rozsahu sa nestotožňuje. Striedavú starostlivosť odôvodňuje otec záujmom maloletej, avšak vychádza z okolností minulých, a to tým, že maloletá celý život žila v domácnosti u otca, v rodinnom dome v Y.. Bola na toto prostredie zvyknutá, cítila sa tam dobre, toto však nerešpektuje najlepší záujem maloletej, ktorá vo svojej výpovedi uviedla, že chce bývať s mamkou a že jej to vyhovuje tak, ako je to teraz. Skutočný záujem o dcéru otec deklaroval tým, že si dokázal zabezpečiť časový priestor, čo preukázal tým, že prišiel na riadne termíny súdneho pojednávania, aby mohol tráviť dlhší čas s dcérou. Uvedené považuje matka za bezpredmetné. Podľa jej názoru z vypočutia maloletej je dostatočne preukázané, čo, kde a s kým chce bývať, v akom rozsahu. Striedavá starostlivosť by podľa matky nebola v najlepšom záujme maloletej, čo potvrdila aj samotná maloletá, rovnako ako aj kolízny opatrovník. Čo sa týka výšky výživného vzhľadom na príjem otca a potreby maloletej, je táto suma adekvátna, s ktorou súhlasí. Navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako zákonný a spravodlivý potvrdiť.

11. K vyjadreniu matky k odvolaniu otca, ako aj k vyjadreniu kolízneho opatrovníka sa vyjadril otec maloletej, pričom opätovne zdôraznil, že súd podľa jeho názoru rozhodol predčasne s tým, že maloletej nebol zrozumiteľným spôsobom vysvetlený samotný princíp striedavej starostlivosti a snaha otca o dôsledné vysvetlenie princípu striedavej starostlivosti, ako aj vykonanie znaleckého dokazovania k otázke úpravy starostlivosti o maloletú vyplynula zo skutočností, ktoré vyplývajú z minulosti, kedy žila spolu s otcom a matkou v dome starých rodičov na dedine. Celých 9 rokov sa o maloletú starala jeho

matka. Je potrebné nariadiť znalecké dokazovanie, čo môže priniesť relevantné a objektívne odpovede na tieto otázky, pretože znalec môže dať pravdivý obraz, odpovede, či dieťa nebolo manipulované zo strany matky a dotlačené k daným odpovediam. Nepochybne dôležité z hľadiska budúceho zdravého psychického vývoja dieťaťa, aby malo rovnaký prístup k obojom rodičom. Zároveň uviedol vo vyjadrení z 13.3.2023, že je možné upraviť aj styk otca počas pracovného, resp. školského týždňa a nielen počas víkendov. Rovnako sa súd nezaoberal otázkou určenia pre takýto prípad aj v styku s dieťaťom počas letných a jarných prázdnin, vianočných a veľkonočných sviatkov a za tým účelom nedotazovať otca a neskúmať otázku, pričom na tieto otázky nebola vôbec dotazovaná ani samotná maloletá, čo pri jej výsluchu považuje otec za pochybenie. Okrem toho sa matka nevyjadrila k minimalistickému styku otca s maloletou, ktorý súd upravil na jej návrh. Otec maloletej poukazuje na to, že tvrdenia o tom, že matka žiadnym spôsobom nebráni styku otca s maloletou nie sú pravdivé, pretože otcovi bol opakovane znemožnený zo strany matky styk pod zámienkou rôznych účelových výhovoriek. Rovnako sa nemožno stotožniť ani s tvrdením, že príjem druhá matky z hľadiska určenia výživného pre otca maloletej nie je podstatný. Preto v konaní jednoznačne absente dokazovanie v tomto smere.

Čo sa týka výšky výživného, v tejto súvislosti z príjmov a výdavkov oboch rodičov nemožno sa stotožniť so závermi súdu, pretože opodstatnené náklady na maloletú 350 eur sú absolútne nereálne. Súď navyše vychádzal z potencionálneho príjmu matky, keďže táto je vyučená kadernička, ale túto prácu nevykonáva, je tento príjem nepreukázateľný a určené výživné nevychádza zo skutočne objektívne zisteného reálneho stavu príjmov, a to ani jedného z rodičov. Na základe uvedeného trvá na podanom odvolaní.

12. K vyjadreniu otca k vyjadreniu matky zaujala stanovisko matka, ktorá v písomnom vyjadrení zo dňa 24.4.2023 prostredníctvom právneho zástupcu opätovne poukázala na to, že s odvolaním otca sa nestotožňuje, striedavú starostlivosť odôvodňuje záujmom maloletej, avšak vychádza z okolností minulých. Poukázala na vyjadrenie a výpoveď maloletej pred kolíznym opatrovníkom, ako aj pred sudkyňou v rozvodovom konaní. Podľa jej názoru, z vypočutia maloletej je dostatočne preukázané, kde a s kým chce bývať a v akom rozsahu. Zároveň uviedla, že Okresný súd Michalovce manželstvo rodičov v konaní 2P/87/2022 rozviedol, pričom voči výroku o rozvode manželstva otec nepodal odvolanie a tak je manželstvo rodičov právoplatne rozvedené. Čo sa týka výživného určeného súdom vo výške 250 eur, vzhľadom na príjem otca a potreby maloletej súhlasí matka s určeným výživným.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

13. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenými subjektmi - účastníkmi konania, v ktorých neprospech, resp. prospech bolo vydané rozhodnutia (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa s poukazom na ustanovenie § 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d), g) CSP po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti v súlade s § 127 a § 363 CSP a že odvolatelia použili zákon prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania s poukazom na ustanovenie § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 329 ods. 1 CSP, keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

14. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Odvolací súd v zmysle § 379 a § 380 CSP je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa plne stotožnil s rozhodnutím prvej inštancie, pretože bola jeho argumentácia vecne správna, objektívna, presvedčivá. Má za to, že všetky dôvody, ktoré uvádza v odvolaní odvolateľ, ako aj matka detí, vyriešil už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia prvoinštančného a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože tvoria jeden celok.

16. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutočný stav veci. Odvolací súd nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu odchyliť. Napadnutý rozsudok považuje odvolací súd za vecne správny, jeho správnosť argumentuje nasledovne.

17. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúvaného rozsudku i argumenty predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky na dané skutkové okolnosti pre zmenu rozsahu výživného.

18. Odvolateľ nesúhlasí so stanovenou výškou výživného, považuje rozhodnutie vychádzajúce z nedostatočne zisteného skutočného stavu veci, vydané predčasne, pričom závery súdu o stanovení výšky nemajú základ vo vykonanom dokazovaní, poukázal pritom na príjem, ktorý bol zo strany súdu vzatý matky, ako aj otca, za nedostatočne preukázaný a zároveň poukázal na to, že nebolo vykonané dokazovanie ohľadom návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania, ako aj nebolo rozhodnuté správne o prerušení konania.

19. V nadväznosti na uplatnené odvolacie námietky odvolací súd uvádza, že za situácie súdom zisteného skutočného stavu možno konštatovať, že samotné učenie výživného, ako aj určený styk maloletej A. N. otcom považuje za správne a určené na základe dostatočne vykonaného dokazovania vo veci, pričom súd správne určil aj výšku výživného, ktorá zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného rodiča, t. j. otca, prihliadnuc na osobnú starostlivosť otca, ako aj na osobnú starostlivosť matky, pričom bolo preukázané, že vyslovene o osobnú starostlivosť maloletej A. N. sa toho času stará matka maloletej.

20. Rozhodovanie o výžive maloletých detí je konaním vo veciach starostlivosti súdu o maloletých v zmysle ustanovení § 111 až § 122 CMP. Okruh účastníkov tohto konania treba posúdiť podľa ustanovenia § 7 ods. 2 CSP, podľa ktorého v konaní, ktoré možno začať aj bez návrhu, je účastníkom aj ten, o koho právach a povinnostiach sa má konať. Súd prvej inštancie v konaní správne rozhodol, čo sa týka výšky výživného s poukazom na príslušné ustanovenia, ktoré súd citoval vyššie.

21. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

22. Pri rozhodovaní o určení výšky výživného na účely zisťovania pomerov je potrebné porovnať okolnosti v čase vydania rozhodnutia s okolnosťami, ktoré súd pre maloletú priaznivé a týkajú sa aj budúceho obdobia, teda do času do rozvodu, pričom predpokladom takejto stanovenej výšky na strane maloleteho dieťaťa, ako aj na strane povinného rodiča sú dôvody, ktoré jednoznačne súd určuje v prospech maloleteho dieťaťa.

23. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu správne vyhodnotil existenciu dôvodov na určenie výživného na maloletú A. N. vo výške 250 eur, pričom predpokladom tejto určenej výšky bola tak výška príjmu matky, ako aj výška príjmu otca a odôvodnené potreby na strane maloletej A. N..

24. Zo skutočného stavu zisteného súdom prvej inštancie vyplývajú závery, ktoré uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a pritom na ne poukazuje s dôrazom na ustanovenie § 387 ods. 1 CMP.

25. Povinnosťou súdu pri určovaní výživného je prihliadať na najlepší záujem dieťaťa, ktorý má relevanciu pri určovaní rozsahu výživného. Každé dieťa má právo mať jasný životný štýl, rastie, potreby sú zvýšené, je potrebné prihliadnuť pri stanovení výživného aj na možné scenáre rozvoja vývoja dieťaťa a podrobiť to v krátkodobom a dlhodobom horizonte. Výživné znamená, že dieťa dostáva prostriedky a aj príležitosti, aby sa mohlo rozvíjať fyzicky, mentálne, duchovne, sociálnym zdravým, normálnym spôsobom, teda potreby dieťaťa pri stanovení výživného sú vnímané v najširšom slova zmysle a čo v najlepšom jeho záujme. Výživné má slúžiť na zabezpečenie všetkých odôvodnených potrieb dieťaťa s cieľom zabezpečiť rozvoj dieťaťa.

26. Zákon o rodine pri rozhodovaní o výške výživného vymedzuje kritériá ako určitý návod pre súd, kombináciou ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú to relevantné

odôvodnené potreby. Na strane povinného sú to schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, získanými skúsenosťami. Pri posudzovaní schopností a možností povinného rodiča sú dôležité jeho reálne zárobkové (majetkové) pomery, dané napr. jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovnými skúsenosťami. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že súd vychádzal z týchto zákonných kritérií pri určovaní výšky výživného. V priebehu konania zo strany otca neboli tvrdené a predložené relevantné dôkazy preukazujúce neschopnosť otca plniť výživné vo výške určenej súdom. Je povinnosťou otca, aby objektívne súdu preukázal svoje príjmy a výdaje, svoje majetkové pomery a okruh vyživovaných osôb.

27. Súd prvej inštancie zhodnotil v prvom rade potreby maloletej A. N., ako aj základné potreby, ktoré súvisia s uspokojovaním života maloletej. Matka predložila súdu špecifikáciu potrieb maloletej A. N., ktoré súd prvej inštancie správne posúdil. Náklady spojené so samotnou stravou, drogériou, ako aj s poukazom na zdravotný stav maloletej súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu správne zistil a pri stanovení bežného výživného zdôraznil aj objektivitu a výšku príjmu otca, ako aj jeho majetkovú situáciu a napokon objektivitu príjmu matky maloletej.

28. Odvolací súd po vyhodnotení zisteného skutočného stavu a vyhodnocujúc námietky otca odvolateľa voči rozsudku v danom prípade argumentoval tým, že rozhodným pre odvolací súd bolo posúdenie reálnych možností otca na platenie výživného, ako aj na navrhovaný striedavý starostlivosť otca ohľadom maloletej A. N. a s dôrazom na určený rozsah starostlivosti, ako aj upravený styk otca s maloletou konštatoval, že súd prvej inštancie rozhodol správne a v súlade so zákonom.

Nakoľko otec nepreukázal v priebehu konania žiadnymi dôkazmi, ktoré by smerovali k záveru o tom, že nie je schopný platiť výživné v rozsahu 250 eur mesačne, ako aj iným spôsobom zabezpečiť starostlivosť o maloletú v ním navrhovanej striedavou starostlivosťou, odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie s dôrazom na dôvody, ktoré uviedol súd v odôvodnení svojho rozhodnutia. Pri tomto rozhodnutí mal odvolací súd na mysli aj tú skutočnosť, že odkedy matka maloletej opustila spoločnú domácnosť, otec na výživu maloletej neprispieval žiadnou sumou. Výdavok vo výške 150 eur, ktoré dal na oblečenie, avšak oblečenie zostalo v domácnosti otca, nepovažuje odvolací súd za adekvátne, čo sa týka výživy maloletej. Odvolací súd poukazuje na to, že pri uplatňovaní princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe, súd neprihliada len na skutočné, teda faktické príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potencialných príjmov, tzn., ktoré povinný teda potencialne mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, teda prax, jazykové znalosti a dopyt na trhu práce.

29. Pokiaľ ide o otázku súčasného príjmu a majetkové pomery povinného, odvolací súd argumentuje poukazom na majetkové priznania za rok 2021, ako aj na vyjadrenie otca, ktorý sám argumentoval tým, že jeho súčasný príjem je okolo 1 000 až 1 500 eur, resp. 1 600 eur. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, z čoho vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Zjednodušene povedané, pokiaľ sa rodič bráni vyživovacej povinnosti, resp. túto neakceptuje tak, ako je uložená súdom, musí mať na zreteli vždy už existujúcu vyživovaciu povinnosť k maloletemu dieťaťu tak, aby jej plnenie žiadnym spôsobom neohrozil, a to ani do budúcnosti so zreteľom na predpoklad zvyšujúcich sa potrieb oprávneného dieťaťa v súvislosti s jeho vekom, rastom a vzdelaním.

30. Za daného stavu odvolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP. Odvolací návrh odvolateľa na zmenu vyživovacej povinnosti, resp. na prerušenie konania, ako aj na zrušenie rozsudku, nepovažoval za dôvodné, a preto v najlepšom záujme maloletej A. N. rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

Dôvody uvádzané otcom maloletej nepovažoval odvolací súd za také, pre ktoré by mal odvolací súd akceptovať návrh na prerušenie konania.

31. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

32. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere 3:0 hlasov (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).